2011I08224

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

> Retouradres Postbus 2730 3500 GS Utrecht

Bestuursraad Wellantcollege
Postbus 177
3990 DD HOUTEN

Locatie Utrecht
Park Voorn 4
Postbus 2730
3500 GS Utrecht
www.onderwijsinspectie.nl

Contact
T (088) 669 67 43
F (088) 669 60 50
b.jansen@owinsp.nl

Onze referentie
H3173912/01OE/vg

Uw referentie
BR/LV/bb/2011U02546

Bijlage(n)
- definitief rapport van bevindingen

Datum 11 oktober 2011
Betreft Aanbieding definitief rapport van bevindingen VO

Geachte bestuursraad,

Hierbij ontvangt u het definitieve rapport met de bevindingen van het onderzoek naar mogelijke tekortkomingen op VMBO Annahoeve Brielle op 16 mei 2011. Het conceptrapport is naar aanleiding van uw reactie op een onderdeel aangepast. De tekst en het oordeel over de verantwoording aan belanghebbenden zijn aangepast naar aanleiding van uw reactie op feitelijke onjuistheden in uw brief met kenmerk BR/LV/bb/2011U02546. Bij nader inzien is de weergave in Vensters voor verantwoording wel compleet, in tegenstelling tot de weergave in de schoolgids.

Vier werkweken na de definitieve vaststelling wordt het rapport van bevindingen openbaar gemaakt. Mocht u het niet eens zijn met het definitieve rapport, dan kunt u binnen deze vier werkweken uw zienswijze schriftelijk aan de inspectie kenbaar maken. Uw zienswijze wordt dan als extra hoofdstuk aan het rapport toegevoegd.

Met vriendelijke groet,

i.o.

ir. A.J. Essink
inspecteur van het onderwijs,

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

KWALITEITSONDERZOEK

WELLANTCOLLEGE

VMBO ANNA HOEVE

BRIELLE

Plaats: Houten
BRIN-nummer: 01OE
Onderzoek uitgevoerd op: 16 mei 2011
Conceptrapport verzonden op: 25 juli 2011
Rapport vastgesteld te Utrecht op: 6 oktober 2011

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 16 mei 2011 een onderzoek uitgevoerd op Wellantcollege, VMBO Anna Hoeve Brielle, afdeling vmbo-g, om een oordeel te kunnen uitspreken over de kwaliteit van het onderwijs op deze afdeling en over de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding
De aanleiding voor dit onderzoek is het volgende.

Op 15 juli 2009 heeft de inspectie een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het onderwijs op de gemengde leerweg van Anna Hoeve Brielle. Daarbij werd vastgesteld dat de kwaliteit van het onderwijs zwak was, omdat de opbrengsten, gemeten over drie jaren onvoldoende waren. De kwaliteit van het onderwijsproces was wel voldoende. De opleiding is onder geïntensiveerd toezicht geplaatst en afgesproken is dat in 2011 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering zou worden uitgevoerd.

Onderzoeksopzet
De inspectie heeft de kernindicatoren onderzocht op de aspecten opbrengsten, onderwijsproces, kwaliteitszorg en wet- en regelgeving.

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:
- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatieactiviteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd en tijdens het schoolbezoek heeft overhandigd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen. Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met het management.
- Op uw school is verder een gesprek gevoerd met leerlingen, docenten en functionarissen van de leerlingenzorg.
- Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de bevindingen van het onderzoek besproken met de directie.

Toezichtkader
De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader vo 2009.
In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport
In hoofdstuk 2 zijn de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een paragraaf waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2. BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader voortgezet onderwijs. De indicatoren met een asterisk zijn de normindicatoren; zij spelen een beslissende rol bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs.
De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:
1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Resultaten		**1**	**2**	**3**	**4**	**5**
1.1	* De leerlingen behalen in de onderbouw het opleidingsniveau dat mag worden verwacht.		•			
1.2	* De leerlingen lopen weinig vertraging op in de bovenbouw van de opleiding vmbo-g/t.					•
1.3	* De leerlingen van de opleiding vmbo-g/t behalen voor het centraal examen de cijfers die mogen worden verwacht.			•		
1.4	* Bij de opleiding vmbo-g/t zijn de verschillen tussen het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen van een aanvaardbaar niveau.		•			

Leerstofaanbod		**1**	**2**	**3**	**4**
2.1	* De aangeboden leerinhouden in de onderbouw voldoen aan de wettelijke vereisten.			•	
2.2	* De aangeboden leerinhouden in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.			•	
2.3	* De school met een substantieel percentage taalzwakke leerlingen heeft bij alle vakken een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.		•		
2.4	De school heeft een specifiek aanbod om sociale competenties te ontwikkelen.			•	
2.5	De school heeft een aanbod gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit in de samenleving.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	
3.2	Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3	De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.2	De leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.3	Het personeel voelt zich aantoonbaar veilig op school.			•	
4.4	* De school heeft inzicht in de veiligheidsbeleving van leerlingen en personeel en in de incidenten die zich op het gebied van sociale veiligheid op de school voordoen.			•	
4.5	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen van incidenten in en om de school.			•	
4.6	De school heeft een veiligheidsbeleid gericht op de afhandeling van incidenten in en om de school.			•	
4.7	* Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.			•	
4.8	* De mentoren stimuleren het welbevinden en de motivatie van de leerlingen.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1	* De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2	* De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3	* De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De aangeboden leerinhouden maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van de individuele leerlingen.			•	
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.4	De leraren stemmen de onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1	* De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2	* De school voert de zorg planmatig uit.		•		
8.3	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		•		
8.4	De school zoekt de structurele samenwerking met ketenpartners waar noodzakelijke interventies op leerlingniveau haar eigen kerntaak overschrijden.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school waarborgt de kwaliteit van het schoolexamen en van andere toetsinstrumenten.			•	
9.7	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	
9.8	De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis over en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.			•	

Wet- en regelgeving		nee	ja
N1	Door of namens het bestuur is de vastgestelde schoolgids naar de inspectie gestuurd en deze schoolgids bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24a en 24c).		•
N2	Door of namens het bestuur is het vastgestelde schoolplan naar de inspectie gestuurd en dit schoolplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 24 en 24c).		•
N3	Door of namens het bestuur is het vastgestelde zorgplan van het samenwerkingsverband naar de inspectie gestuurd en dit zorgplan bevat de verplichte onderdelen (WVO art. 10h).		•
N4	Door of namens het bestuur zijn het Examenreglement en het PTA naar de inspectie gestuurd en beide voldoen inhoudelijk aan de wettelijke vereisten (Eindexamenbesluit art. 31).		•
N5	De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke vereisten (WVO art. 10, lid 2; 10b, lid 2; 10d, lid 2; 10f, lid 3a; 11c, lid 1b; 12, lid 5).		•

2.2 Beoordeling

Algemeen beeld

De inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs op de afdeling vmbo-g van Wellant College VMBO Anna Hoeve in Brielle als zwak. Dit oordeel is gebaseerd op de volgende overwegingen. De opbrengsten zijn, afgemeten aan de prestaties van de leerlingen over de afgelopen drie jaar onvoldoende. Het onderwijsproces vertoont weliswaar enkele tekortkomingen, met name op het punt van taalbeleid, afstemming van het leerstofaanbod op individuele verschillen en passende leerlingenzorg, maar is naar het oordeel van de inspectie van voldoende kwaliteit.
Verder leeft de school de onderzochte wet- en regelgeving na. Het leerlingenaantal van de gemengde leerweg is de laatste jaren teruggelopen en is laag, maar wel stabiel.

Toelichting

Het bovenstaande algemene oordeel van de inspectie wordt hieronder toegelicht. Daarbij komen voor zover van toepassing achtereenvolgens de in de inleiding genoemde aspecten aan bod: de opbrengsten, het onderwijsproces, de kwaliteitszorg en de wet- en regelgeving.

Opbrengsten

De opbrengsten zijn, gemeten over drie jaren, onvoldoende vanwege een te laag rendement in de onderbouw en een te grote discrepantie tussen het gemiddelde cijfer voor het schoolexamen en dat van het centrale examen. Het gemiddelde van de cijfers voor het centrale examen is wel voldoende. Gegevens over het percentage leerlingen dat zonder vertraging vanaf het derde leerjaar het diploma behaalt, ontbreken. Daarom is hierover geen oordeel gegeven.
Om het verschil tussen de cijfers van school- en centraal examen te beperken heeft het team de determinatie proberen te verscherpen. Hiertoe doen de potentiële leerlingen voor de gemengde leerweg zowel toetsen op het niveau van vmbo-k als vmbo-g. Ook probeert het team de kwaliteit van de toetsen zodanig te verbeteren dat de voorspellende waarde voor diplomasucces groter wordt. Dit proces is naar het oordeel van de inspectie zeer relevant, maar nog niet afgerond.
Verder zijn de eisen voor toelating op het gebied van cijfers, studiehouding en motivatie aangescherpt. De Cito-VAS-toets is hierbij een waardevol instrument. Volgens de gegevens van de school is het verschil tussen schoolexamen en centraal examen in het laatste examenjaar teruggebracht tot 0,25. Deze verbetering is significant en valt binnen de norm. Wanneer dit zal leiden tot een positief oordeel voor deze indicator (1.4) is nog niet duidelijk, omdat deze beoordeeld wordt over drie jaren.

Het onderwijsproces

Het onderwijsproces wordt als voldoende beoordeeld. Het wordt gekenmerkt door een prettig en veilig schoolklimaat, door een grote betrokkenheid van de leerlingen bij de onderwijsactiviteiten en door adequaat pedagogisch-didactisch handelen van de docenten. Verder realiseert de school voldoende lestijd en ook worden de leerlingen voldoende begeleid. De ontwikkelingen van de leerlingen worden goed gevolgd en geregistreerd met behulp van genormeerde volgtoetsen. Het mentoraat functioneert eveneens naar behoren. Positief is de inspectie over de verrijking van het leerstofaanbod met onder meer de kanjertraining, stages en vrijwilligerswerk, projecten, de kook- en paardenklas en de zogeheten carrousellessen, waarin de leerlingen vooral praktische opdrachten uitvoeren ter oriëntatie op de vakken in de bovenbouw.
Bij het positieve oordeel over het didactisch handelen dienen wel de volgende twee opmerkingen gemaakt te worden.
Het taal- en rekenbeleid is nog in ontwikkeling. Er staan al wel extra uren rekenen en Nederlands op het programma, maar dat is nog niet voldoende om te voorkomen dat taalachterstanden leiden tot achterstanden bij de verschillende andere vakken. De directie ziet de noodzaak in van afspraken over dit onderwerp bij alle vakken, maar heeft meer tijd nodig voor een effectieve implementatie.

Verder is het onderwijs slechts beperkt afgestemd op de verschillen in onderwijsbehoeften. Een complicerende factor hierbij is dat de leerlingen van de gemengde leerweg geplaatst zijn in zogeheten 'dakpanklassen' samen met leerlingen van de kaderberoepsgerichte leerweg. Zelfs in deze heterogene klassen wordt niet altijd gedifferentieerd in het leerstofaanbod, maar uitsluitend in de toetsing. Soms is wel sprake van verrijkingsstof op gl-niveau voor de leerlingen van de kaderberoepsgerichte leerweg. Er is kortom binnen de leerstof voor de leerlingen van de gemengde leerweg onvoldoende sprake van beredeneerde aanpassingen op basis van niveau, interesse of leerstijl. Dat geldt ook voor de zwakkere leerling en de leerlingen met een beschikking voor leerwegondersteunend onderwijs. Wel kent de school ondersteuningslessen voor wiskunde, Nederlands en Engels.

Voor de leerlingen met beschikkingen voor leerwegondersteunend onderwijs of leerlinggebonden financiering zijn de vereiste handelingsplannen vastgesteld. Deze bevatten onder meer nuttige tips voor het lesgeven aan dyslectische leerlingen. De handelingsplannen voorzien echter nauwelijks in een gerichte aanpak van cognitieve problemen en spelen voor de docenten in de lessen slechts een beperkte rol. Omdat er onvoldoende toetsbare doelen zijn opgenomen in de handelingsplannen is een zinnige evaluatie ook niet mogelijk. Er is daarom onvoldoende sprake van een planmatige uitvoering van de zorg. Wanneer de leerlingen slechte cijfers behalen, worden zij eventueel wel doorverwezen naar de ondersteuningslessen of krijgen zij remediale hulp. Dat geldt echter maar voor een klein deel van de leerlingen met aantoonbaar grote achterstanden. Een dergelijk ondersteunings- of RT-traject wordt niet vervolgd door een beredeneerde aanpak in de reguliere lessen.

De directie erkent de bevindingen van de inspectie inzake de leerlingenzorg, maar heeft nog geen concreet beleid vastgesteld om de zorg planmatiger aan te pakken.

De kwaliteitszorg

De kwaliteitszorg is over het geheel genomen voldoende. De schoolleiding heeft scherp zicht op de opbrengsten van de school. Ook is de directie begonnen met systematisch lesbezoek.
Verbeteracties worden voldoende planmatig uitgevoerd en er is sprake van een expliciete onderwijskundige aansturing. De kwaliteit van de schoolexamens is voldoende gewaarborgd. Het team wil de controle van de kwaliteit van de toetsen en schoolexamens aangrijpen om consensus te krijgen in het team over wat precies het verschil moet zijn in niveau van kennis en vaardigheden tussen de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg.
De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de onderwijskwaliteit onder andere in Vensters voor verantwoording. De verantwoording in de schoolgids is echter te beperkt

Wet- en regelgeving

De school voldoet aan de onderzochte wettelijke vereisten.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De kwaliteit van het onderwijs vertoont tekortkomingen in de opbrengsten en is als zwak beoordeeld. Om deze reden kent de inspectie aan de gemengde leerweg van VMBO Anna Hoeve een aangepast arrangement zwak toe. De afdeling valt onder intensief toezicht. Met het bevoegd gezag is afgesproken dat de opbrengsten in mei 2012 weer van voldoende niveau zijn. Hieraan voorafgaand voert de inspectie een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering (okv) uit om na te gaan of de tekortkomingen zijn opgeheven.

Het bevoegd gezag dient binnen zes werkweken gerekend vanaf de vaststelling van het rapport een plan van aanpak aan de inspectie te sturen. De inspectie beziet of het plan van aanpak voldoet aan de volgende kenmerken:

- de voorgenomen activiteiten sluiten aan bij de geconstateerde kwaliteitsproblemen;
- de activiteiten zijn voldoende concreet beschreven en gepland zodat de inspectie er in het vervolg van het toezicht op kan aansluiten;
- het is aannemelijk dat het plan van aanpak leidt tot een verbetering van de geconstateerde kwaliteitsproblemen.

Verder maakt de inspectie nadere afspraken met het bevoegd gezag over te bereiken tussenresultaten. Deze afspraken legt de inspectie vast in een toezichtplan.

De inspectie heeft geen tekortkomingen in de naleving van de wettelijke voorschriften vastgesteld.